

.....

LØKK

Landsorganisation af Kvindekrisecentre

.....

25 år

.....

*I kamp for voldsudsatte
kvinder og børn*

.....

Tillykke med de 25 år

Kvinder, der lever med vold i hjemmet, kan let komme til at stå meget alene. Ofte er kvinderne tynget af skyld, skam og frygt. Det kræver derfor mange kræfter og stort mod at vende volden ryggen.

For mange kvinder og børn, der udsættes for vold i hjemmet, er det første skridt væk fra volden ensbetydende med at træde ind på et kvindekrisecenter. Her møder de forståelse, tryghed og rådgivning midt i sårbarheden og rådvildheden. Og måden, de bliver mødt på, er afgørende. Kvindekrisecentrene giver kvinderne og deres børn en reel mulighed for at ændre deres liv. Og hver gang én kvinde støttes i at tage det vigtige første skridt mod et liv uden vold, har arbejdet på kvindekrisecentrene gjort en kæmpe forskel.

Jeg har besøgt flere kvindekrisecentre i Danmark både som protektor for LOKK og som bestyrelsesformand i Mary Fonden, og hvert besøg har gjort

et varigt indtryk på mig. Jeg er blevet dybt bevæget af kvindernes mod og barske livshistorier. Jeg er blevet imponeret over det store engagement, både frivillige og ansatte udviser i arbejdet for at støtte kvinderne og deres børn. Og jeg er blevet rørt over den vigtige og målrettede indsats, der gøres for de børn, der har været ofre for volden ved at være vidne til den.

LOKK er en væsentlig og professionel samarbejdspartner – også for os i Mary Fonden. LOKK har via sit netværk og høje faglighed muliggjort, at vi sammen kan nå ud til kvinderne og deres børn og støtte dem på vejen mod et liv uden vold.

LOKKs indsats som landsorganisation gennem 25 år har gjort en vigtig forskel. I dag kan kvinder, der er ofre for vold i hjemmet, finde et specialiseret tilbud om sikkerhed, støtte og rådgivning i hele landet. I dag er det en udbredt

opfattelse, at vold i hjemmet aldrig er acceptabel. I dag er der en voksende bevidsthed om, at vold er mere og andet end fysisk vold. LOKK har samlet kræfterne, synliggjort voldsproblematikken og nuanceret vores billede på volden.

LOKK har givet kvinderne og deres børn en stemme og mindet os alle sammen om, at alle har ret til et liv uden vold.

Som protektor for LOKK ønsker jeg jer hermed tillykke med de første 25 år.

Hendes Kongelige Højhed
Kronprinsesse Mary

FOTO: STEEN EVALD

25 års jubilæumsskrift udgivet af:

LOKK

c/o 3F

Kampmannsgade 4

1790 København V

Tlf. 32 95 90 19

Mail: sekretariat@lokk.dk

Web: www.lokk.dk

Redaktion

LOKK Sekretariatet

Foto

Privatfotos, hvor intet andet er angivet.

Layout og tryk

Synergi Reklamebureau Webureau

Oplag

700 stk.

En stor tak til LOKKs jubilæumsgruppe og de mange krisecentre, der har givet interview og bidraget med tekst og billeder.

Jubilæumsskriftet er udgivet med støtte fra

Aage og Johanne Louis-Hansens Fond.

Indhold

Forord	5
Tidslinje	6
Kvindekrisecentrenes start	8
Kvindekrisecentrene organiserer sig	12
En voldsudsat kvinde fortæller	16
Børn på krisecenter	18
Kampen om bevillinger	22
Specialisering og rådgivning	24
Internationalt samarbejde	30
LOKKs formål	34

Forord

Vi er stolte over at kunne fejre LOKKs 25 års jubilæum den 17. oktober 2012.

Jubilæet er et udtryk for, at kvindekrisecentrene har formået at stå sammen for at skabe bedre vilkår for de kvinder og børn, der gennem mange år har måttet leve med vold. Kvindekrisecenterbevægelsen er rundet af 60'ernes kvindebevægelse, hvor en stor gruppe kvinder stillede deres arbejdskraft frivilligt til rådighed for at hjælpe deres medsøstre. De var pionerer, der søgte at hjælpe, men samtidig skulle de samle midler ind til at drive kvindehuse og krisecentre. I dag er LOKK en partipolitisk neutral organisation, som fortsat arbejder ud fra et kvindepolitisk grundlag, og hvor mange af de gamle værdier er bevaret. Selvom organisationen er blevet professionaliseret, har vi bevaret værdien ved det frivillige arbejde.

Vi har sammen opnået nogle resultater, som vi kan være stolte af. Blot for at nævne nogle:

- Professionelle kvindekrisecentre
- Særlig paragraf for kvindekrisecentre, der sikrer økonomien
- Særlig indsats for børnene
- Krisecentre for særlige behov
- Rådgivning for og om etniske minoritets unge, der er udsat for social kontrol og tvangsægteskab
- Landsdækkende hotline
- Psykolog til børn og kvinder på kvindekrisecentre

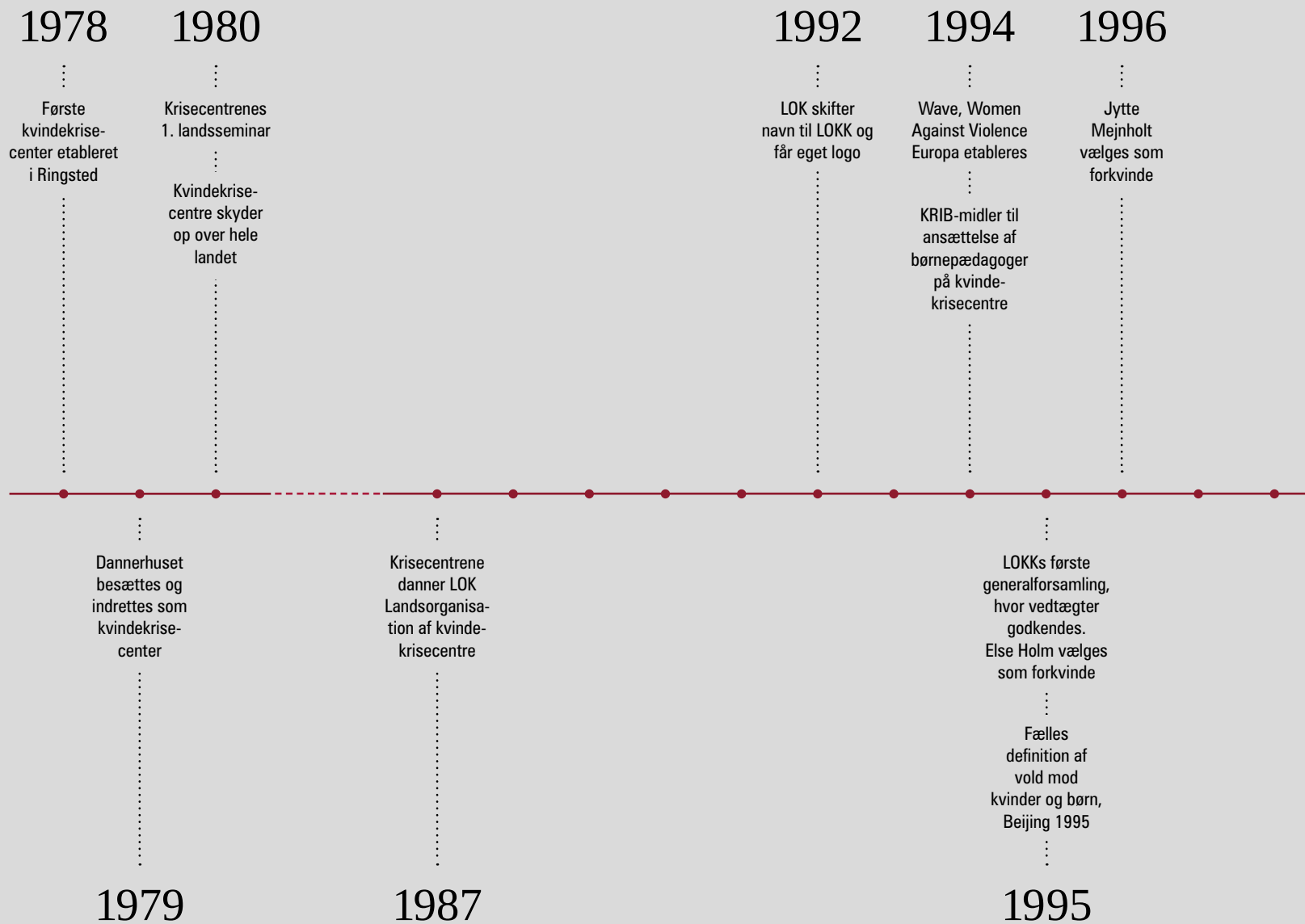
Vi er blevet et kendt navn i offentligheden, hvor vi står for troværdighed, kvalitet og engagement. At vi for et par år siden fik den ære, at H.K.H. Kronprinsesse Mary blev protektor for vores organisation, er med til, at LOKKs

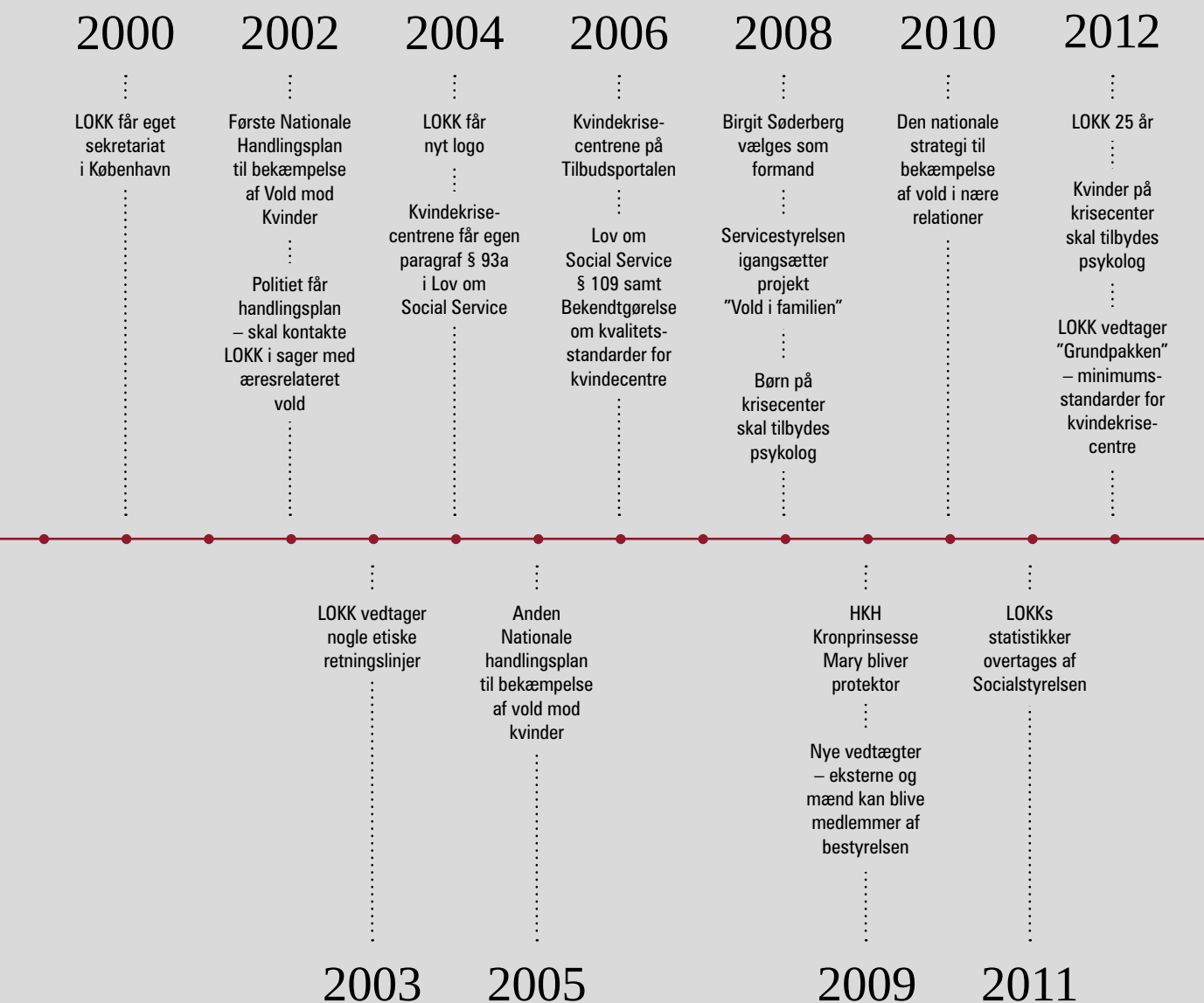
arbejde bliver highlightet. Vi er stolte af vores arbejde, og vi vil med dette hæfte gøre samtiden og vores efterfølgere opmærksom på, hvad vi i LOKK har formået.

God læselyst.

Birgit Søderberg, formand og
Lene Johannesson, sekretariatschef

Diamonds
are a girl's
best friend
jeg sælger
min dyd
for
diemeter

Fyldepenne Mo
GEORG ANDERSEN

NTBLANC

PIGE EN
PAS PIGES
DIT DYDE
RYGTE HENDE
Tys Tys
PRYD

JEG DRØ
JEG GIK
STRØGE
I MIN S
B.H.

ket er da
PRACFULDT
at være
SEX dyd
jeg er
GLAD
fordi jeg
KVINDE

JEG HAR
70 KUN
BØRNE

KVINDE-
SAG???
- jeg skal
først spør
ge MIN
MAND

LYKKEN
ER at
vaske HANS
og børnenes

KVINDE
BAG
ALT

Souvenir

FOTO: STORMILY HANSEN JESPERPULFOTO

Fra kvindefællesskaber til krisecentre:

Kvinder, bryd ud

.....
Kvindebevægelsen spillede en afgørende rolle i kampen mod vold mod kvinder. Med knofedt og ihærdighed tog de frivillige græsrodder fat og skabte huse, rådgivninger og aktiviteter, der siden dannede grobund for kvindekrisecentrene

I slutningen af 70'erne etablerede kvindebevægelsen i de større danske byer kvindehuse, der dannede rammen for bevægelsens aktiviteter. Nogle af kvindehusene åbnede rådgivninger, og Joan-søstre gav kriserådgivning specielt til kvinder, der havde været udsat for vold.

Rådgivningen var i høj grad baseret på kvindefællesskabet, og de kvinder, der søgte hjælp, blev opfordret til at gå ind i grupper med andre kvinder. Det var kvindebevægelsens grundlæggende holdning, at kvinders problemer skulle forstås og løses i et fællesskab af kvinder.

Kvinderådgivningerne ville støtte kvinderne – enkeltvis eller kollektivt – til at udvikle større bevidsthed og handlekraft

i forhold til egne problemer. På mange måder var der tale om en kvindepolitisk aktivitet, og tidens parole lød: "Kvinder, bryd ikke sammen, bryd ud!"

Der opstod hurtigt et behov for at yde beskyttelse til de kvinder, der var udsat for vold og flygtet fra deres mænd eller kærester – ofte midt om natten. Flere af de frivillige rådgivere gav de voldsramte kvinder husly, hvis de havde behov for at forlade hjemmet. Men det var ikke nogen holdbar løsning.

DE FØRSTE KRISECENTRE

Det første krisecenter åbnede i Ringsted i 1978 som en del af det lokale kvindehus. Men det var i særlig grad kvindebevægelsens besættelse af Grevinde Danner Stiftelsen i København i 1979, der med landsindsamling

” Da jeg så det hus, tænkte jeg: Det kan man bare ikke byde voldsramte kvinder og børn! Det var et lille hus nede i midtbyen, hvor der var både råd og svamp. Det var simpelthen bare ikke egnet. Jeg satte mig for at få stillet et andet hus til rådighed. Den daværende borgmester i Sønderborg var af den overbevisning, at 'det hus var godt nok til kvinder og børn'. Det siger man ikke til græsrodde.

Ruth Malle, leder af Sønderborg Krisecenter

og stor medieomtale blev inspirationskilde for kvindegrupper i det øvrige Danmark.

Danner blev et fælles symbol på, hvad kvinder kan klare, når de står sammen. Ved hårdt arbejde lykkedes det at skabe støtte til projektet i befolkningen og blandt politikere.

Op gennem 80'erne var den danske krisecenterbevægelse stærkt lokalt forankret. Aktivister fra kvindebevægelsen fik støtte fra kvindelige politikere i Socialdemokratiet, SF, den øvrige venstrefløj, fagbevægelsen og lokale foreninger. Der var tale om en bred vifte af frivillige kræfter. Idealister fra kvindebevægelsen satte mål og idealer, besatte huse og tog imod de første voldsudsatte kvinder, mens kvindelige politikere kæmpede sagen på rådhus og amtsgårde. Det var ikke alle steder, det gik lige nemt. I Aalborg blev 150 aktivister fra kvindebevægelsen anholdt, da de besatte Tinghuset i Nørre Sundby. De blev anbragt i politigårdens gymnastiksal, hvor de sang og dansede, til alle var afhørt og løsladt. I Aarhus opstod der en konflikt mellem rødstrømperne fra kvindehuset og de kvindelige socialdemokrater, der kom med hver deres forslag til et krisecenter. Resultatet blev et krisecenter, der primært blev ledet af de socialdemokratiske kvinder.

Krisecenteridéen bredte sig med utrolig hast, så der i årene 1979-1987 åbnede 28 krisecentre i Danmark.

ET FÆLLES GRUNDLAG

Krisecentrene blev etableret med kvindebevægelsens ideal om en flad struktur. De mange opgaver blev organiseret i vagtgrupper, og beslutningerne blev truffet på fællesmøder helt i tråd med kvindebevægelsens demokratiske idealer.

Den flade struktur havde sine problemer undervejs. Flere steder var der opgør og svært at skabe stabilitet. Både Ringsted og Kolding krisecentre oplevede at måtte lukke for så at genåbne med nye folk og nye kræfter.

Fra start var det et udbredt princip, at mænd ikke havde adgang på kvindekrisecentrene. 'Det er ikke, fordi vi er mandehadere, men disse kvinder er ofte bange for mænd og har lettere ved at åbne sig over for kvinder', lød forklaringen. I Horsens var der et par meget aktive mænd, blandt andet en politibetjent, der arbejdede for krisecentersagen. Fløjene var delte. De socialdemokratiske kvinder i Horsens støttede, at mænd kunne være krisevagter, mens rødstrømperne var stærkt imod. Det endte med et kompromis med mange kvinder og enkelte mænd blandt de frivillige og langtidsledige vagter.

KAMP FOR OVERLEVELSE

Ofte var det svært for krisecentrene at få økonomien til at hænge sammen.

I 1987 og 1988 var Randers Krisecenter lukningstruet på grund af besparelser. I 2002 skulle krisecentret igen

spare, men denne gang forhindrede en lokal støttegruppe, at det kom så vidt. Krisecentrene i Nordjylland oplevede også at være lukningstruede i 80'erne. Her lavede man demonstrationer ved Amtsgården.

Kreativiteten var stor for at skaffe midler. Nogle søgte landsdækkede fonde, nogle gik til lokale erhvervsdrivende, og andre havde en social organisation i ryggen. Flere kommuner ydede lidt ekstra ud over at stille huset frit til rådighed, og i enkelte tilfælde oprettede amterne krisecentre, hvor alle udgifter inkl. løn til personale blev dækket.

Krisecentrene blev afhængige af de myndigheder, der bevilligede penge – og myndighederne krævede til gengæld en vis kontrol med krisecentrene. Flere centre ansatte en leder, der kunne stå til ansvar for budgetter m.m.

NY ROLLE SOM FRIVILLIG

Henover årene er krisecentrene blevet

FOTO: SUSANNE MERTZ/BAM/SCANPIX

” Man ved jo, at det, som bliver bygget op af frivillige, en dag vil blive institutionaliseret. Men det var ikke min kop te. Så gik jeg, men slog ikke med døren. Det var en fri arbejdsplads, nu blev den hierarkisk struktureret. Det accepterede jeg, men kunne bare ikke rumme det længere.

Ulla, tidligere frivillig på Sønderborg Krisecenter

professionaliserede. Gradvist kom der en erkendelse af, at det for de voldsudsatte kvinder og børn var en fordel med professionel rådgivning. Ligesom det ofte krævede faglighed at håndtere de sociale sager. Mange krisecentre valgte at ansætte faglært personale som pædagoger, socialrådgivere osv., da midlerne tillod det.

De frivilliges rolle har ændret sig i takt med, at faguddannet personale har

ovetaget den primære opgave med støtte og rådgivning til kvinder og børn. Men på flere krisecentre er de frivilliges indsats fortsat helt afgørende for at få vagtplaner for ydretimerne til at hænge sammen. Ofte er det også de frivillige, der arrangerer udflugter, caféeftermiddage og andre sociale arrangementer. De voldsudsatte kvinder sætter stor pris på, at der kommer nogen, fordi de har interesse for andre mennesker – og ikke fordi de får løn for det.

Dannerhuset.

Struktur

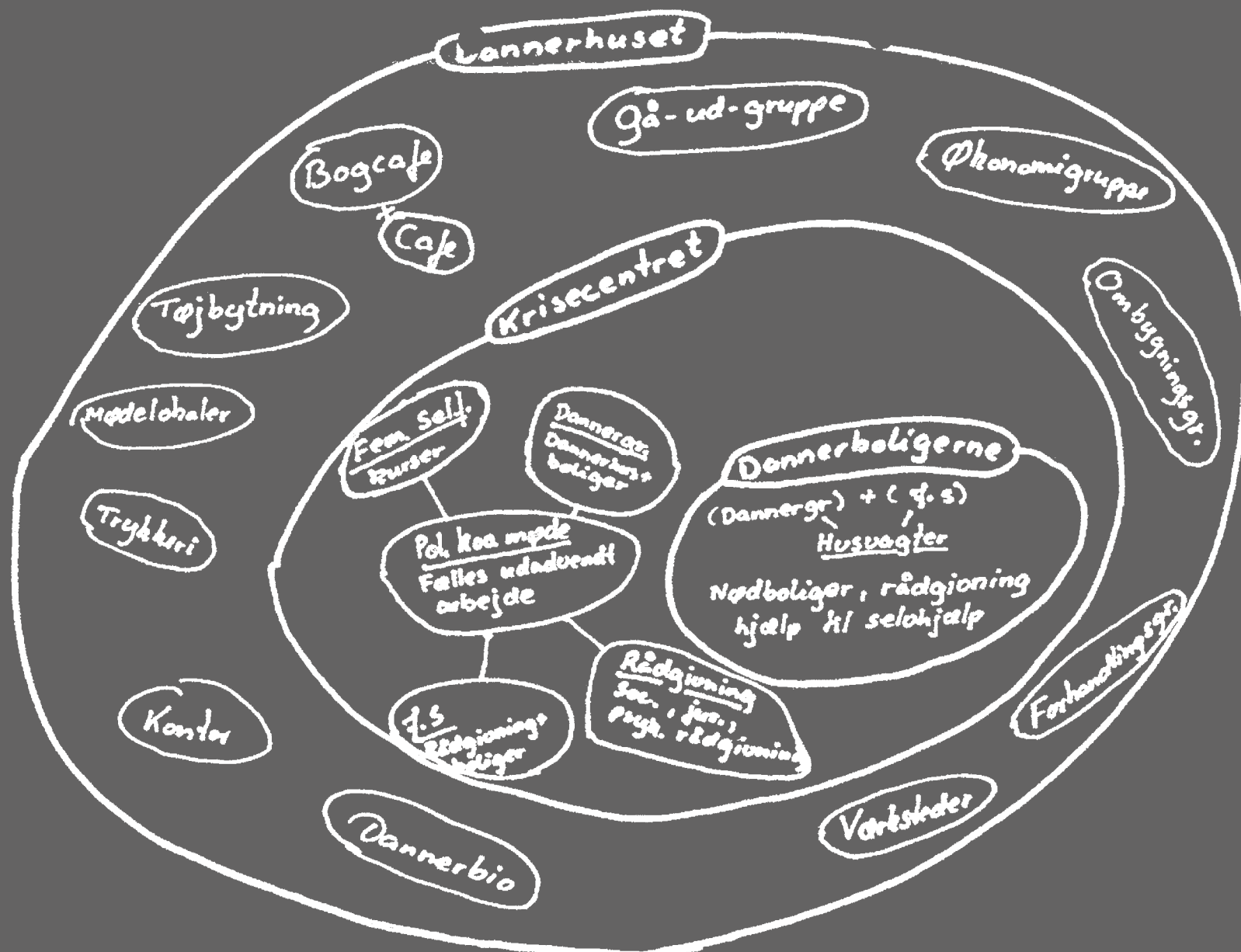

Illustration fra brainstorm i Danner i 1981.

Fælles fodslag *mod vold*

.....
*Et fælles mål knytter kvindekrisecentre sammen
 – arbejdet med at oplyse om, eliminere og afhjælpe
 følgerne af vold mod kvinder og børn. Et arbejde LOKK
 som paraplyorganisation nu har varetaget gennem de
 seneste 25 år*

De kvinder, der oprettede krisecentrene, var pionerer. De arbejdede på ukendt land og udviklede selv deres metoder fra bunden. Efterhånden som krisecentrene skød op rundt om i landet, opstod der et behov for at udveksle erfaringer fra det daglige arbejde til inspiration for andre.

På det første landsseminar i 1980 var der enighed om de grundlæggende principper. Fx at sikre beboerne anonymitet ved at undlade at registrere kvinderne, og at den hjælp, der blev ydet, skulle foregå som hjælp til selvhjælp på kvindernes præmisser. Man var også enige om, at krisecentrene skulle finansieres af offentlige midler, da vold i familien er et problem, der angår hele samfundet.

LANDSORGANISATIONEN BLIVER DANNET

Syv år senere på det 8. landsseminar blev landsorganisationen dannet. I weekenden den 16.-18. oktober 1987 mødtes 30 krisecentre fra hele landet på Kolding Højskole. De nåede til enighed om et sæt vedtægter, som en gruppe af frivillige havde arbejdet med i et års tid. I starten hed organisationen LOK. Landsorganisation af Kvindekrisecentre. Først fra 1992 bliver navnet ændret til LOKK.

LOK havde i starten en flad struktur uden formand helt i tråd med kvindebevægelsens demokratiske idealer. Organisationens adresse lå hos det krisecenter, der var vært for det kommende landsmøde. På møderne blev der nedsat arbejdsgrupper, der stod for

at gøre en særlig indsats i forhold til lovgrundlag, retssikkerhed, økonomi og andre indsatsområder.

Den første egentlige generalforsamling blev holdt i 1995, hvor LOKK fik sin første bestyrelse, og Else Holm blev valgt til forkvinde. Året efter blev hun afløst af Jytte Meinholdt, der bestred posten frem til 2008. I de kommende år var det særligt bestyrelsen og arbejdsgrupperne, der varetog opgaverne. Især forkvinden trak det store læs. Hun var ansigtet udadtil, talsmand i forhold til

pressen og den, der havde kontakt til de bevillende myndigheder som fx Socialministeriet.

Bestyrelsen havde mange succeser med at skabe bedre rammer for voldsudsatte kvinder og børn. Bl.a. lykkedes det at skaffe midler til at ansætte pædagoger på mange kvindekrisecentre og at indlede et samarbejde med Formidlingscentret i Esbjerg om at udarbejde statistikker. Opgaverne blev efterhånden mere omfattende, og det blev vanskeligt for formanden og

bestyrelsen at forene det omfattende frivillige bestyrelsesarbejde med det civile arbejde.

LOKK FIK ET SEKRETARIAT

I 1997 lykkedes det LOKKs bestyrelse at skaffe midler via Socialministeriets Tips- og Lottopulje til at købe kontorinventar og etablere et egentligt sekretariat. Bestyrelsen valgte en midlertidig sekretariatsleder fra egne rækker – Irma Christensen fra Viborg Krisecenter – for der var ikke tid til at slå stillingen op, og det var usikkert, om der kunne skaffes midler til

ansættelsen de efterfølgende år. Senere samme år flyttede 'sekretariatet' ind hos Kvindeligt Arbejderforbund, Applebys Plads 7 i København, der gratis stillede lokaler til rådighed.

I 2001 besluttede generalforsamlingen at fastansætte en sekretariatsleder. Anne Mau tiltrådte i august samme år. Med et professionelt sekretariat kunne LOKK for alvor kæmpe krisecentrenes sag og sætte vold mod kvinder og børn på dagsordenen. Målet var, at man ikke skulle have en avisoverskrift eller et

Generalforsamling 2012.

tema om vold i familien uden, at LOKK eller det lokale kvindekrisecenter var inde over.

Med et veletableret sekretariat fik LOKK hurtig skabt et mere formaliseret samarbejde med ministerier og styrelser. Der blev lyttet til LOKK, for krisecentrenes indsigt i voldsproblematikken var en væsentlig ressource. Derfor fik LOKK indflydelse på regeringens første handlingsplan til bekæmpelse af mænds vold mod kvinder (2001-2004). Her viste det sig også at være en styrke, at LOKK havde etableret en landsdækkende statistik over kvinder og børn på krisecentre. LOKK blev også formelt repræsenteret i Kvinderådet, Voldsobservatoriet og andre organer, der har indflydelse på den samfundsmæssige indsats til bekæmpelse af vold mod kvinder.

I dag er Birgit Søderberg formand for LOKK. Hun har beklædt posten siden 2008. I samme periode har Lene Johannesson været sekretariatschef.

VIDENS- OG UDVIKLINGSGRUPPER

Den flade struktur med arbejdsgrupper, der varetager forskellige funktioner på tværs af krisecentrene, har været et centralt element i krisecenterenes organisering og demokrati. Da LOKK i 1997 fik et sekretariat, var ressourcerne begrænsede. Der var kun få medarbejdere, og det gav derfor god mening fortsat at lade grupperne varetage opgaver vedrørende statistik, arbejdet med børn, organisationsudviklingen og andre centrale

temaer. Grupperne havde og har fortsat en væsentlig demokratisk funktion, da det giver krisecentermedarbejdere og frivillige direkte indflydelse.

I takt med professionaliseringen bliver arbejdsgruppernes opgaver i højere grad løst i samarbejde med sekretariatet. Grupperne har i dag betegnelsen videns- og udviklingsgrupper. De nedsættes hvert år på generalforsamlingen og arbejder med emner, der er aktuelle på krisecentrene og i samfundet i forhold til vold mod kvinder. Fx retsstilling, lovgrundlag, statistik, børn på krisecentre, kvalitetsudvikling, organisationsudvikling, information og internationalisering.

LOKKS STATISTIKKER

En af LOKKs centrale opgaver er, at dokumentere den vold, som kvinder og børn på krisecentre har været udsat for. Sammen med Formidlingscentret i Esbjerg, nu Socialstyrelsen, har LOKK siden 1998 udarbejdet en landsdækkende statistik over de kvinder, der kommer på kvindekrisecenter i Danmark. Statistikkerne blev i 2002 udvidet til også at omhandle børn der kommer på krisecenter.

Det er en unik dokumentation, som giver et billede af, hvordan volden udvikler sig, hvor længe volden har stået på, hvilken karakter volden har m.m. Ingen andre steder i verden har man en dokumentation over så lang tid i forhold til de voldsudsatte kvinders ophold til kvindekrisecenter.

Statistikkerne har stor betydning for LOKKs kommunikation og forhandling med de bevilgende myndigheder. Med årsstatistikkerne, kan LOKK dokumentere, hvor mange voldsudsatte kvinder og børn, der opsøger landets krisecentre, og i hvilket omfang de har været udsat for vold. Det bidrager til at dokumentere behovet for krisecentrenes arbejde.

Statistikkerne har også medvirket til at sætte vold mod kvinder og børn på den politiske dagsorden. LOKK har kunnet gå i pressen med klar dokumentation for, at mænds vold mod kvinder er et udbredt problem, der har alvorlige konsekvenser for dem, der bliver udsat for det og for samfundet som helhed. Det har medvirket til at skabe en udbredt politisk forståelse for, at der er tale om et samfundsmæssigt ansvar, der kræver handling.

FÆLLES KVALITETSSTANDARDER

LOKK har gennem årene formået at udarbejde nogle etiske retningslinjer, som blev vedtaget i 2003, og kvalitetsstandarder for krisecentrene i 2005, som efterfølgende dannede grundlag for ministeriets vejledning om kvalitetsstandarder. På generalforsamlingen i 2012 blev der vedtaget en grundpakke, som er en hensigtserklæring i forhold til, hvordan kvindekrisecentrene kan arbejde fremover. Meningen er, at både kvinderne og kommunerne skal vide, hvad de kan forvente ved en henvendelse til et kvindekrisecenter.

VOLD KOSTER SAMFUNDET DYRT

Volden har store konsekvenser for de, der bliver udsat for den. Men den har også samfundsmæssige konsekvenser i form af tabt arbejdsfortjeneste, udgifter til drift af krisecentre, sundhedsvæsenet og retsvæsenet. Statens Institut for Folkesundhed opgjorde i 2010, at vold mod kvinder årligt koster det danske samfund ½ mia. kr.

LOGO MED MENING

LOKK fik i 1992 sit første logo. Det forestillede et fuglehus med en blomst i.

Generalforsamlingen besluttede i 2003 at udskifte logoet med et mere tidsvarende. Motivet symboliserer mor/barn, ligeværd, samhörighed og samarbejde, hjælp og støtte samt at 'vi er sammen'.

Krisecentret gav *mig styrke*

.....
*For to år siden boede Marianne og hendes børn på
krisecenter i tre uger – den vigtigste tid i hendes liv*
.....

AF HENRIK LIND JØRGENSEN

FOTO: JOHAN GADEGAARD/DAGBLADET HOLSTEBRO/STRUER

Et krisecenter er for mennesker, der er i et voldeligt forhold og ikke har venner og familie, der kan hjælpe. Sådan var Mariannes fordom om krisecentre, inden hun selv tog på Holstebro Krisecenter for et par år siden.

Da hun en dag brød sammen på jobbet, gik til sin læge og fik anbefalet et krisecenter, ændrede hun opfattelse.

”Det blev de vigtigste tre uger i mit liv. Jeg havde ikke været, hvor jeg er i dag, hvis jeg ikke havde været på krisecenter,” siger Marianne.

Hun er omkring de 40 år – og hun tog på krisecenter med sine tre børn for at slippe væk fra en voldelig mand, som var truende i forhold til både Marianne og deres børn.

”Jeg var bange for ham, og pludselig eskalerede det. Vi skulle bare væk. Jeg var i tvivl om, han ville være i stand til at føre sine trusler ud i livet,” siger Marianne.

”Hvis man først finder sig i noget, så bliver det legalt. Det er nemt nok at sige, at man ikke vil finde sig i at blive slået, men det har store konsekvenser at rejse, og når man ser en mand, der angre, hvad han har gjort, så tror man på det. Man rykker ikke bare op”, siger hun.

LÆNGST VÆK

Hendes læge nævnte fire krisecentre den dag, hun var brudt sammen.

”Jeg valgte Holstebro, fordi det lå længst væk fra min bopæl. Jeg ville være sikker på ikke at møde nogen, jeg

Marianne fik uvurderlig støtte fra krisecentret til at komme ud af et voldeligt forhold.

kendte, og jeg ville også kunne gå ud og få noget frisk luft uden at være nervøs for det.”

”Jeg havde selv tænkt på at låne nogle venners sommerhus i en periode, men min læge mente ikke, vi skulle være alene,” fortæller Marianne.

Indtil den dag for et par år siden var Marianne en del af en kernefamilie, hvor ingen anede, hvad der foregik. To gode job og et stort netværk. Marianne var overbevist om, at det var et farvel til det hele, da hun tog fra byen. Hun kunne aldrig vende tilbage.

”Jeg mente ikke, jeg kunne se min familie og venner i øjnene og fortælle, hvad jeg havde været udsat for. Det ville være pinligt,” fortæller Marianne.

SMS TIL MANDEN

Kun hendes forældre fik at vide, at hun tog på krisecenter. Hendes mand fik efter et par dage en kortfattet sms om, at hun havde det godt. Politiet vidste, at der ikke var sket hende eller børnene noget, mens kollegerne fik at vide, at Marianne var sygemeldt. Alle andre vidste ikke noget.

Opholdet på Holstebro Krisecenter var fantastisk. De første dage var Marianne i chok, så personalet sørgede for, at hendes børn fik mad og social kontakt. Det kunne hun ikke selv klare.

”Jeg fik akut psykologhjælp, masser af kærlighed og støtte, og jeg fik hjælp til at kontakte banken, en advokat og statsforvaltningen, så jeg blev separeret,” siger hun.

”Og så kunne jeg snakke, snakke og snakke. Det betyder meget at tale med nogle, der ikke er følelsesmæssigt involveret i det. Når man fortæller sin historie igen og igen, kan man høre, hvad man er drevet ud i, og man finder ud af, at man er nødt til at komme videre. Det bliver en slags selvterapi,” siger Marianne.

Hvis det var veninderne, der havde lagt øre til, tror Marianne, bekymringerne ville have fået overtaget.

”Jeg fandt styrken og modet til at vende hjem – få manden ud af mit liv,” siger hun.

EN STÆRK PIGE

Hun fandt også ud af, at hun godt kunne fortælle, hvad der var sket i hendes liv.

”Det var ikke mig, der havde gjort noget forkert. Jeg var havnet i en dårlig situation, og det måtte jeg tage ansvaret for,” siger hun.

”Jeg er en utrolig stærk pige, og derfor måtte jeg også erkende, at jeg har levet på en løgn, og der er foregået noget, som ikke er i orden,” siger Marianne, som nu er tilbage i byen, hun kommer fra.

Manden bor stadig i byen, og børnene ser stadig deres far.

”Jeg har fået et rigere liv, fordi jeg fik styrken til at erkende, hvordan mit liv var, og hvordan jeg kunne ændre det”, siger Marianne.

.....

Artiklen har været bragt i Dagbladet Holstebro. ”Marianne” er ikke kvindens rigtige navn. Redaktionen kender hendes identitet.

Retten til et børneliv *uden vold*

.....
*Børn blev tidligere anset for at være et vedhæng til
 moren og blev ikke tilbudt hjælp til at tale om volden.
 I dag er arbejdet med børn på kvindekrisecenter i
 Danmark kendt ud over landets grænser*

20.000 børn i Danmark lever i familier, hvor der er vold. En del af dem er selv udsat for fysisk eller psykisk vold, eller de har overværet, at deres mor er blevet udsat for vold. Undersøgelser viser, at det er lige så traumatiserende for børn at overvære vold mod deres nærmeste omsorgsperson som selv at blive udsat for vold. Børn, der vokser op i et hjem med vold har større risiko for selv at blive offer eller krænker. Indsatsen over for børn er derfor væsentlig og står central i krisecentrenes arbejde. Det handler om at afbøde skader, sikre børnene et liv uden vold og bryde den sociale arv. Den viden har man ikke altid haft.

Da kvindekrisecentrene blev dannet, var det kvinderne, der var i centrum, mens børnene 'bare' fulgte med. Men efterhånden blev man på krisecentrene

opmærksomme på, at børnene også havde set og hørt volden, og at de i høj grad blev påvirket af det. De følte skyld og skam, var angste og ensomme, fordi ingen talte med dem om volden.

BØRNEPÆDAGOGER PÅ CENTRENE

I 1996 lykkedes det at få de såkaldte KRIB-midler (Socialministeriets pulje til børn på krisecentre) til at ansætte børnepædagoger på stort set alle kvindekrisecentre i Danmark. Samtidig blev der under LOKK dannet en børnearbejdsgruppe til at udvikle arbejdet med børn, indsamle viden og udveksle erfaringer.

Da det var et nyt område startede et stort pionerarbejde. Børnepædagogerne udviklede deres egne metoder til at arbejde med børnene. Ekspertkom

” Nu skal jeg fortælle jer om min familie. Min mor og far kom op og slås, og min mor blev truet med, at min far ville skære halsen over på hende. Jeg blev bange og græd.

Pige 11 år

” Da jeg, min mor og lillebror blev smidt ud hjemmefra, var vi ude på gaden. Der var altid skænderier og vold hos mig i fire år. Men der var heldigvis noget, der hedder krisecenter, og de åbnede deres dør for os, som nogen aldrig har gjort før.

Pige 13 år

med input, og der blev afholdt seminarer for at opnå en fælles forståelse for børnene og deres situation.

Børnepædagogerne beskrev nogle af deres erfaringer, og hvorledes de arbejdede med børnene på kvindekrisecentrene i bogen 'Pædagog og Praksis – på krisecentre' fra 2007.

Samme år lavede lederen af Bornholms Krisecenter, Dorte Scharling, 'Eventyræskan'. Æsken indeholder tre bøger målrettet forskellige aldersgrupper og hjælper barnet med at forstå og bearbejde, hvad det havde været udsat for. Fra 2008 skete der et kæmpe fremskridt

på området. Det blev lovpligtigt, at alle børn, der er med deres mor på krisecenter, skal tilbydes psykologsamtaler. Samtalerne betyder, at børnene nu kan få yderligere hjælp til at bearbejde deres oplevelser og følelser. Det er i den grad med til at kunne bryde den sociale arv, så børnene ikke skal føre volden med sig i voksenlivet.

I dag er krisecentrenes arbejde med børn førende og kendt i Norden og af samarbejdspartnere i det øvrige udland.

EN HILSEN FRA KRONPRINSESEN
Udgangspunktet i arbejdet er, at alle børn har rettigheder. Man lægger vægt

på, at børnene har deres egen historie, som måske ikke er helt identisk med deres mors, da de oplever volden fra en anden vinkel. Børnene skal derfor have deres egen 'stemme'.

Når børn kommer til krisecentret, modtager de en rygsæk fra Mary Fonden, hvori H.K.H. Kronprinsesse Mary har lagt en hilsen. Det er med til, at børnene oplever, at de ikke er alene, at de bliver anerkendt, som dem, de er, og at der er nogen, der tænker på dem som selvstændige personer.

.....

LOKKs tal viser, at 89 pct. af børnene på krisecenter har overværet vold mod deres mor, at 61 pct. har været udsat for psykisk vold, og 33 pct. har været udsat for fysisk vold. Det er rystende tal, når vi samtidig kan se, at 29 pct. af de børn, som har oplevet vold i familien, ikke har talt med nogen uden for husstanden om volden, før de kom på krisecenter. Der er til stadighed brug for oplysning til fagfolk, som arbejder med børn, om hvad de skal være opmærksomme på.

.....

Kampen for *bevillinger*

.....
Fra de første krisecentre slog dørene op til et frivilligt tilbud om støtte til voldsramte kvinder til den nuværende takstfinansiering, har krisecentrene kæmpet en kamp for at få midler til den nødvendige indsats
.....

I begyndelsen var den kommunale indsats begrænset til at stille huse til rådighed, mens istandsættelse, møblering og drift var overladt til den frivillige indsats med støtte fra lokale foreninger og fonde. De frivillige kvinder smøgede ærmerne op og gik i gang med malerkost og indsamling af brugte møbler.

I løbet af 80'erne kom der en udbredt erkendelse af, at det ville være hensigtsmæssigt med en vis grad af fastansat fagligt personale på kvindekrisecentrene. Flere kommuner så behovet for en fast leder, som de kunne kommunikere med og gøre ansvarlig for økonomien. Frivillighedsprincippet blev i det små brudt. De første ansættelser på de selvejende krisecentre blev finansieret ved tilskud fra kommunen. Samtidig

kom krisecentrene på den amtskommunale dagsorden, hvilket i flere amter betød, at amternes socialudvalg afsatte midler til driften af krisecentre. Da der var tale om kvinder, der midlertidigt ikke kunne bo i eget hjem, blev 'hjemløshedsparagraffen' taget i brug – Lov om social bistand § 105. Økonomien var altafgørende for, at krisecentrene kunne bestå, selvom de frivillige varetog mange af opgaverne. Institutioner under § 105 var finansieret således, at amtet betalte 25 pct. og staten 75 pct.

Kvindekrisecentrene besluttede i 1987 at slutte sig sammen for at arbejde i samme retning til gavn for de voldsudsatte kvinder og børn. LOKK blev dannet og kunne nu tale alle kvindekrisecentrenes sag for bedre vilkår og økonomi for centrene og for deres målgruppe.

LOKK viste sin berettigelse allerede året efter. 1988 bliver nemlig et skæbnesvangert år for mange krisecentre, specielt i det jyske. Amterne overvejede at skære i bevillingerne eller helt at lukke krisecentrene, da de var for dyre. LOKK og de enkelte krisecentre måtte på banen – og heldigvis lykkedes det at undgå lukninger.

KRISECENTRENE FIK DERES EGEN PARAGRAF

Da bistandsloven blev afløst af Lov om social service i 1998, ændredes refusionsprincipperne. Nu fik amterne kun 50 pct. statsrefusion på denne type af botilbud. Det blev fastholdt, da

krisecentrene fik deres egen paragraf i foråret 2004. § 93a kom til at lyde: ”Amtskommunen sørger for, at der er det nødvendige antal pladser til midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinder kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte. Optagelse i boformen kan ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder. Lederen træffer afgørelse om optagelse.”

Den næste store lovmæssige ændring, som havde betydning for krisecentre-

nes økonomi, var kommunalreformen i 2007. Amterne blev nedlagt, og botilbuddene, og dermed også kvindekrisecentrene, skulle ind under kommunerne, regionerne eller staten. LOKK arbejdede for, at alle krisecentrene samlet kunne være under staten, da de alle er landsdækkende. Det lykkedes ikke. Langt de fleste kvindekrisecentre kom under kommunen og enkelte under regionen enten som kommunalt ejede eller med driftsaftale. Samtidig blev der indført takstfinansiering, så kvindens opholdskommune skulle betale for kvindens ophold på kvindekrisecentret, men kunne få 50 pct. refusion fra staten. Og sådan er det også i dag.

FORSKNING

En af årsagerne til at kvindekrisecentrene har fået politisk opbakning er den forskning, som har været på området. For at nævne nogle enkelte har SFI, Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, og Else Christensen været med til at få fokus på specielt børnenes vilkår. Der blev ansat børnepædagoger på alle krisecentre ved bevilling af KRIB midler. Et andet vigtigt forskningscenter for området er Statens Institut for Folkesundhed og Karin Helweg-Larsen, som har haft fokus på voldens indvirkning på de voldsudsatte kvinder, og hvad volden koster samfundet.

TIDERNE SKIFTER

De seneste år har en del kvindekrisecentre gennemgået en modernisering. De har fået midler fra fonde eller kommuner til at flytte til bedre og mere tidsvarende lokaliteter for kvinderne, hvor værelserne er lidt større med eget bad og toilet. Der er dog lang vej endnu før alle kvindekrisecentre ser sådan ud.

LØKK

LANDSORGANISATION
AF
KVINDEKRISECENTRE

STOP VOLDEN MOD KVINDER

♥ bryd tavsheden

- ❖ Bestemmer din mand, hvad du må?
- ❖ Er du bange for ham?
- ❖ Har han slået dig?

Hotline:
70 20 30 82

www.voldmodkvinder.dk

STOP VIOLENCE AGAINST WOMEN
break the silence

خشونت بر علیه زنان را متوقف کنید
سکوت را بشکنید

Остановить насилие против женщин
хватит молчать

عورتوں کے خلاف تشدد بند کرو
خاموشی ختم کرو

Jooji rabshadda haweenka loo geysto
aatuusnaanta jar

หยุดการใช้ความรุนแรงกับผู้หญิง
อย่าเก็บเงียบไว้

Kadina karsı siddete son
sesiz kalmayın

أوقفو العنف ضد النساء
اكثرو الصمت

Kampagnen "Stop volden mod kvinder" er et samarbejde af initiativ af Ministeriet for Ligestilling og Integrationsministeriet samt en del af Landsorganisation af Kvindesekretariatet af Danmark og Kvindesekretariatet af LØKK og COWI.

Ministeriet for Ligestilling og Integrationsministeriet

LØKK

Ligestilling

COWI

Viden, inspiration og nye veje

.....
Krisecentrene og LOKK har løbende udviklet nye tilbud til voldsudsatte kvinder, børn og unge, der har særlige behov. Det kan være æresrelaterede konflikter, misbrugsproblemer eller fysiske handicap, der kræver en mere specialiseret indsats, end krisecentrene normalt kan tilbyde

Når en voldsudsat kvinde kommer på krisecenter, er det vigtigt, at hun og hendes børn får den sikkerhed, støtte og rådgivning, de har brug for. Det har krisecentrenes medarbejdere stor ekspertise i at tage hånd om. Men i årenes løb er der kommet flere kvinder til krisecentrene med særlige problemstillinger, der kræver en specialiseret rådgivning eller indsats. Det kan handle om æresrelaterede konflikter, misbrugsproblemer eller fysiske handicap. Her har det vist sig at være en stor fordel, at krisecentrene har etableret LOKK som en fællesorganisation, hvor nye problemstillinger er blevet taget op, og der er fundet fælles løsninger.

**RÅDGIVNING TIL UNGE UDSAT FOR
 ÆRESRELATEREDE KONFLIKTER**
 Kvindekrisecentrene oplevede i løbet

af 90'erne, at et stigende antal kvinder med udenlandsk baggrund søgte hjælp og beskyttelse. Det var kvinder, der var gift med en herboende mand med samme udenlandske baggrund, som de selv havde, eller udenlandske kvinder, der var blevet gift med en etnisk dansk mand. I 2008 var andelen af kvinder på krisecentre med et andet fødeland end Danmark oppe på 46 pct. Den vold, som disse kvinder blev udsat for, havde samme karakter, som den man i forvejen kendte til på krisecentrene. Men i tillæg til volden var der mere komplicerede problemstillinger. Flere af dem havde problemer omkring ægteskabets tilblivelse, æresrelaterede konflikter, der involvere flere familiemedlemmer, usikkert opholdsgrundlag og manglende netværk. I flere tilfælde blev der også behov for tolkebistand. Samlet set var

Et stigende antal unge søger rådgivning hos LOKK om æresrelaterede konflikter. I 2003 var der 80 henvendelser. I 2011 var antallet steget til 1.100.

der tale om flere nye problemstillinger, hvor krisecentrene manglede viden og handlemuligheder. I LOKK regi blev undersøgelser sat i værk for at indhente viden om omfanget og karakteren af den vold, som kvinder med udenlandsk baggrund blev udsat for i Danmark.

Der blev også gjort et stykke arbejde for at gøre opmærksom på problemstillingen over for bevilgende myndigheder. Og det arbejde bar frugt. I 2002 blev LOKK indbudt til et samarbejde med Integrationsministeriets Udrykningshold vedrørende unge, der var udsat for tvangsægteskaber. Det førte til etablering af LOKKs rådgivning

til etniske minoritetsunge udsat for tvangsægteskab og andre alvorlige generationskonflikter. Rådgivningen henvender sig til de unge selv, men også til fagfolk som krisecentermedarbejdere, socialrådgivere, politi, der møder de unge i hverdagen. I begyndelsen blev rådgivningen ydet af en medarbejder i LOKK i et nært samarbejde med eksterne konsulenter, som havde kendskab til området. Men det viste sig hurtigt, at der var behov for at udvide rådgivningen med flere faste medarbejdere, for antallet af henvendelser var støt stigende. Mens der i 2003 var 80 henvendelser om æresrelaterede konflikter, modtog rådgiverne i 2011 knapt 1.100

henvendelser. Det er et udtryk for, at de unge men også fagfolk efterhånden er blevet opmærksomme på, at der er hjælp at hente.

I dag er der en fast gruppe på fem rådgivere i LOKK, der har specialiseret viden om æresrelaterede konflikter og mægling. Rådgivningen foregår primært ved telefonisk henvendelse, men i mange tilfælde bliver der også holdt møder med den unge. Rådgiverne har base i både København og Vejle, så der er mulighed for at tage ud og møde de unge i hele landet. Det er meget individuelt, hvad der skal til for at hjælpe den unge. Det afhænger af problemets

omfang og karakter og i høj grad af familiens indstilling til sagen. I sager, hvor der er behov for det, udfører rådgiverne mægling mellem den unge og familien. LOKK har i 2011 etableret en hotline i samarbejde med det specialiserede krisecenter RED, så de unge kan ringe døgnet rundt. Der er også udviklet en særlig hjemmeside: etniskung.dk, der blandt andet rummer en e-brevkasse. Fagfolk har mulighed for at søge gode råd i en web-værktøjskasse. Der er også et tilbud til forældre fra etniske minoritetsfamilier, der via 'Forældre-telefonen' kan få råd og vejledning om generationskonflikter. Rådgiverne i LOKK bidrager aktivt til at udbrede

kendskabet til æresrelaterede konflikter. Det sker gennem temadage og en årlig konference for fagfolk. LOKKs rådgivning om æresrelaterede konflikter er landsdækkende.

ET SÆRLIGT KRISECENTER

Alle kvindekrisecentre tilbyder beskyttelse og sikkerhed. Men de unge kvinder og i nogle tilfælde par, som flygter fra tvangsægteskab, trusler om tvangsægteskab og/eller æresrelateret vold har brug for særlig beskyttelse. I erkendelse af det behov blev RED (Rehabiliteringscenter for Etniske minoritetskvinder i Danmark) oprettet i 2004 som specialkrisecenter med et udvidet sikkerhedsniveau. Hele boligen er videoovervåget, og det er kun personalet, der lukker folk ind på centret. På alle vinduer er der opsat lysfølere, der vil aktivere alarmer, hvis nogen forsøger at kravle op ad bygningen. Der er opsat alarmer i alle rum. Adressen er beskyttet og ikke oplyst nogen steder.

JURIDISK RÅDGIVNING

I takt med en øget specialisering af krisecentrenes arbejde op gennem 90'erne, blev der behov for specialiseret viden på det juridiske område. Der var opstået en udbredt erkendelse af, at det ikke var tilstrækkeligt at tilbyde voldsudsatte kvinder tryghed og omsorg. Der skal mere specialiseret rådgivning til. Samtidig var der sket en stigning i antallet af kvinder, der havde mere komplicerede problemstillinger i forhold til strafferetlige spørgsmål, forældremyndighed og opholdstilladelse m.m.

Derfor skete der et kvalitetsløft i krisecenterarbejdet, da LOKK i 2003 kunne ansætte en jurist i sekretariatet. Den juridiske rådgivning kunne nu gives til kvinderne selv eller til medarbejderne på krisecentret. Også LOKKs og det enkelte krisecenters bestyrelse kunne hente vejledning og støtte i forhold til vedtægter, ansvar m.v.

HOTLINE OG ÅBEN RÅDGIVNING

Flere steder i landet startede indsatsen over for voldsudsatte kvinder med åbne rådgivninger. Det blev videreført i kvindekrisecentre, der udover ophold også tilbyder rådgivning til kvinder, der selv henvender sig, men også til de fagpersoner, som møder kvinderne i deres hverdag. Da regeringen i 2002 kom med sin første handlingsplan til bekæmpelse af mænds vold mod kvinder, blev der mulighed for at nå ud til flere kvinder. LOKK fik på forsøgsbasis midler til at åbne en hotline for voldramte kvinder. I begyndelsen blev rådgivningslinjen besvaret af syv forskellige krisecentre på skift. Men som tiden gik, blev det klart, at der var brug for et mere ensartet tilbud og en øget professionalisering. I 2004 blev hotlinen professionaliseret ved, at Ligestillingsafdelingen bevilgede midler til lønkomensation og uddannelse. Hotlinen besvares i dag af faguddannet krisecentermedarbejdere fra Krisecenter Odense. I 2009 blev det også muligt at skrive til LOKKs e-brevkasse. Hotlinen modtager 200-250 henvendelser hver måned.

FOTOS: TOMAS BERTILSEN

” *Fra folkesundhedsundersøgelse ved vi, at 26.000 kvinder hvert år bliver udsat for vold. Da det kun er omkring 1/3 af dem, der kommer på krisecentrene eller henvender sig til hotlinen, er der forsat grundlag for, at prøve nye muligheder for at nå ud til dem, der kan have behov for rådgivning. Det er baggrunden for, at LOKK og Mødrehjælpen i fællesskab i foråret 2012 har oprettet en åben anonym rådgivning i København og Århus uden for krisecenterregi.*

Fra folkesundhedsundersøgelse ved vi, at 26.000 kvinder hvert år bliver udsat for vold. Da det kun er omkring 1/3 af dem, der kommer på krisecentrene eller henvender sig til hotlinen, er der forsat grundlag for, at prøve nye muligheder for at nå ud til dem, der kan have behov for rådgivning. Det er baggrunden for, at LOKK og Mødrehjælpen i fællesskab i foråret 2012 har oprettet en åben anonym rådgivning i København og Århus uden for krisecenterregi. Det er et modelprojekt under Socialstyrelsen, som skal vurderes efter to år.

HANDLEDE PROSTITUERED KVINDER

Vold mod kvinder har mange ansigter. På krisecentrene møder vi både partner-vold og æresrelateret vold. I takt med globaliseringen er der også kommet kvinder, der er udsat for menneskehandel. Det er kvinder, der er meget sårbare, fordi de er ofre for organiseret kriminalitet. De er i Danmark uden rettigheder og er ofte blevet udsat for svære psykiske og fysiske overgreb. Det

kræver en særlig specialiseret indsat at tage hånd om disse kvinder. I 2003 etablerede Reden International et krisecenter for kvinder, der er ofre for menneskehandel. Det er det første 'Safe House', hvor kvinderne kan få akut hjælp og beskyttelse. Reden International tilbyder kvinderne rådgivning og omsorg i den periode, hvor kvinderne normalt har mulighed for at blive i Danmark med henblik på efterforskning af bagmænd. Ofte står kvinderne til udvisning og vil få en frist på 30 dage, som kan forlænges under særlige omstændigheder. Mange kvinder henvises af politiet, men kvinderne kan også selv henvende sig. Ud over selve krisecenterfunktionen udfører medarbejderne opsøgende arbejde på Vesterbro og på bordeller i København.

KVINDER I MISBRUG OG PROSTITUTION

Af hensyn til de øvrige beboere tager krisecentrene almindeligvis ikke imod kvinder, der er psykisk syge eller har et misbrugsproblem. En undtagelse er dog

Hanne Mariehjemmet i Roskilde, der blev oprettet i 1999. En gruppe ildsjæle havde set, der var brug for, at kvinder i stofafhængighed og prostitution havde brug for en pause fra gadens voldsomme hverdag. På Hanne Mariehjemmet bliver kvinderne tilbudt en hverdag med ro, tryghed, rekreation og eftertanke. Stedet blev indtil 2004 drevet af frivillige. I dag har det faguddannet personale i et ombygget og velfungerende hus.

KVINDER OG BØRN MED HANDICAP

Mange af kvindekrisecentre i Danmark er etableret i ældre huse med trapper og smalle døre, som ikke nødvendigvis er handicapvenlige. Det viste sig i stigende grad at være et problem, når kvinder eller børn med fysiske handicap søgte hjælp på krisecentrene. Det blev i starten af 00'erne et tema i LOKK, og i 2005 lykkedes det at få midler fra Socialministeriets satspulje til projektet HUK – Handicap, Udvikling på Krisecenter. Syv krisecentre deltog i en proces, hvor de fik forbedret deres adgangsforhold. Trapper, værelser, køkener og badeværelser blev gjort handicapvenlige. Samtidig blev der udvekslet erfaringer om, hvordan krisecentret kan håndtere at have beboere med handicap. I dag er 11 kvindekrisecentre tilgængelige for fysisk handicappede, og Ringsted Krisecenter tilbyder desuden ophold til kvinder med udviklingshæmning.

KÆRESTEVOLD

Det seneste skud på stammen er tiltag

i forhold til kærestevold. Baggrunden er, at Statens Institut for Folkesundhed i 2008 påviste, at knap 10 pct. unge kvinder og 4 pct. unge mænd i alderen 16-24 år årligt bliver udsat for fysisk eller seksuel vold fra en nuværende eller tidligere kæreste. Da volden kan blive en normal del af hverdagen, er det vigtigt at sætte ind på et tidligt tidspunkt. Både for at forebygge og for at de unge, der er udsat for eller selv udsætter andre for kærestevold, ved, hvor de kan få hjælp. I 2009 kunne LOKK præsentere dokumentarfilmen "Når Kærlighed gør Ondt" og et interaktivt spil, som er at finde på hjerteogsmerte.dk.

For at nå de unge er et nyt medie taget i brug i 2012, nemlig en mobilapplikation, hvor unge kan teste, om de er 'rigtige kærester'.

Krisecentre – en del af en international bevægelse

.....
De første særlige centre for kvinder udsat for vold var inspireret af udlandet. I dag bidrager de danske krisecentre med inspiration og erfaringer i et nordisk, europæisk og globalt samarbejde
.....

I Norden, Europa og resten af den vestlige verden, hvor kvindebevægelsen var på barrikaderne i løbet af 70'erne, blev der ligesom i Danmark etableret kvindekrisecentre og nationale organisationer, der arbejdede for at bekæmpe vold mod kvinder. Krisecentrene har gennem tiden dannet netværk på tværs af landegrænser og inspireret hinandens arbejde.

NORDISK SAMARBEJDE

I 1994 blev der på Sundwolden Hotel i Norge holdt en fælles nordisk konference for krisecentre. Det var startskuddet til Nordiske Kvinder mod Vold – et netværk, hvor de nordiske krisecenterorganisationer på skift er vært for en årlig konference. Det var Gudrun Jonsdottir fra Island, der tog initiativ til den første konference. Hun havde ved Den Sociale

Højskole i Oslo lavet en undersøgelse af de skandinaviske krisecentres tilbud til børn. Det gav anledning til at konstatere, at krisecentrene i de nordiske lande havde udviklet sig meget forskelligt, og at der i høj grad var grundlag for at lære af hinandens erfaringer. Det viste sig, at de danske krisecentre havde udviklet det bedste tilbud til børn. Blandt andet på grundlag af Socialforskningsinstituttet og Else Christensens forskning. I Sverige levede feminismen med krisecenterorganisationen ROKS, der var meget aktiv politisk, men tilbuddene til de voldsudsatte var dårligere end i nabolandene. Omvendt var der i Norge skabt rigtig gode tilbud med døgnåbne centre, plads til alle, der havde behov for det, og særlige tilbud til behandling af voldelige mænd. I Island var der en stærk græsrodsbevægelse.

Deltagerne fra seminar da LOKK i 2010 bidrog til at oprette en hotline for voldsudsatte kvinder i Irakisk Kurdistan.

Der var således rigt grundlag for erfaringsudveksling. I årenes løb har Danmark både bidraget med faglige erfaringer og selv hentet nye ideer fra vores nordiske naboer.

EUROPÆISK SAMARBEJDE

Også på det europæiske plan var der midt i 90'erne kommet en udbredt erkendelse af, at det kunne være nyttigt at udveksle erfaringer. WAVE (Women Against Violence in Europe) blev

etableret som fællesorganisation i 1994 under en konference i Østrig. LOKK tilsluttede sig WAVE i 1997.

Samtidig etablerede EU kommissionen DAPHNE-programmet, der skulle medvirke til at bekæmpe vold mod kvinder og børn. LOKK blev en aktiv medspiller i flere DAPHNE-støttede projekter; bl.a. i en guide til etablering af kvindekrisecentre målrettet de østeuropæiske lande. WAVE og andre fælleseuropæiske

kvindeorganisationer har bidraget til, at Europarådet i 2011 vedtog en konvention om vold mod kvinder, som er underskrevet af flere europæiske lande. Sammen med Voldsobservatoriet arbejder LOKK på dansk tilslutning til konventionen.

DEN INTERNATIONALE SCENE

På globalt plan arbejdede kvindebevægelsen for at sætte dagsordenen. FN besluttede således at gøre 1975 til

internationalt kvindeår, og den første internationale kvindekongress blev holdt i Mexico City. Succesen dér førte til, at kvindeåret blev forlænget til et kvindetiår med endnu to konferencer. Den anden FN kvindekongress, der blev afholdt i København i 1980, var med til at gøre verden bevidst om, hvor udbredt vold mod kvinder er. Her blev CEDAW-konventionen (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women) underskrevet.

FNs femte kvindekongress i Beijing gav anledning til, at den danske regering i 2002 lancerede sin første nationale handlingsplan til bekæmpelse af mænds vold mod kvinder. På det tidspunkt have der været kvindekrisecentre i Danmark i mere end 20 år, og LOKK havde eksisteret i 15 år. Det var derfor naturligt, at LOKK blev indbudt til at give anbefalinger til handlingsplanen og deltage som partner i den landsdækkende kampagne, der udgjorde rygraden i den første handlingsplan.

VERDENSKONFERENCE FOR KRISECENTRE

Krisecentre fra hele verden deler i store træk fælles værdigrundlag, og oprettede et globalt netværk for at mødes og få gavn af hinandens erfaringer. Canada var i 2008 vært for den første verdenskonference for krisecentre. Her blev Global Data Count sat i værk. Den fortæller på verdensplan, hvor mange kvinder, der på en enkelt dag har været på krisecenter og er med til at dokumentere omfanget af problemet.

I 2012 deltog 1.500 i den anden verdenskonference for krisecentre, der blev holdt i Washington DC. Her var tidligere præsident Bill Clinton på talerstolen og sagde bl.a., at krisecentermedarbejdere er med til at forandre verden.

DANSKE ERFARINGER BRUGES I UDLANDET

I 00'erne begyndte udlandet for alvor at interessere sig for Danmarks indsats for at forebygge og eliminere vold mod kvinder. Flere krisecentre og LOKK sekretariat modtog et stigende antal delegationer fra de udlandet, og der opstod projekter, hvor formålet var at overføre danske erfaringer til udlandet.

I 2003 startede et projekt i St. Petersborg i Rusland, hvor ledere fra krisecentrene i Fredericia, Roskilde og Rønne underviste rådgivere og offentlige ansatte i, hvordan man kan støtte og rådgive kvinder, der er udsat for vold. Som led i projektet blev der på grundlag af de danske erfaringer etableret en hotline for voldsudsatte.

I 2004 startede et projekt i Kaliningrad, hvor de samme krisecentre sammen med Formidlingscentret i Esbjerg bidrog til opbygning af et krisecenter for voldsudsatte kvinder. Der har efterfølgende været flere samarbejdsprojekter mellem krisecentre i Danmark og det østlige Europa.

I 2008 var LOKK i Vietnam for at yde faglig bistand til opbygning af det første krisecenter for voldsramte kvinder i Vietnam. En vietnamesisk delegation var efterfølgende i Danmark og besøgte her flere krisecentre, politiet, statslige myndigheder m.fl. I løbet af de seneste år har LOKKs engagement i udlandet været koncentreret omkring Mellemøsten. Med regeringsprogrammet Det Arabiske Initiativ har der været bud efter organisationer, der kan overføre viden og erfaring i forhold til kvinderettigheder, herunder indsatsen over for vold mod kvinder. LOKK og også Danner er fortsat engageret i projekter, der bidrager til at styrke fag-

ligheden på krisecentre i Mellemøsten. Blandt de mere konkrete resultater er der etableret en hotline for voldsudsatte kvinder i irakisk Kurdistan.

INTERNATIONAL ARBEJDSGRUPPE

Et øget engagement i udlandet, verdenskonferencer, Global Data Count og en europæisk konvention gav i 2012 anledning til, at LOKK generalforsamling nedsatte en videns- og formidlingsgruppe for international samarbejde. Det er gruppens opgave at lave en strategi for LOKKs internationale arbejde.

” I 00'erne begyndte udlandet for alvor at interessere sig for Danmarks indsats for at forebygge og eliminere vold mod kvinder. Flere krisecentre og LOKK sekretariat modtog et stigende antal delegationer fra de udlandet, og der opstod projekter, hvor formålet var at overføre danske erfaringer til udlandet.

Krise center

Ringsted

LOKKs formål

LOKK er en interesseorganisation, hvis overordnede formål er at synliggøre og styrke det enkelte krisecenters arbejde for at forebygge og bekæmpe fysisk og psykisk vold mod kvinder og børn

LOKK arbejder ud fra et kvindepolitisk grundlag, som handler om at støtte krisecentrenes daglige arbejde, bl.a. ved:

- at formidle viden, informationer og erfaringer på området videre til centrene
- at nedsætte arbejdsgrupper inden for relevante områder
- at styrke samarbejdet krisecentrene imellem
- at samarbejde med krisecentre i de andre nordiske og europæiske lande
- at føre forhandlinger med offentlige myndigheder om krisecentrenes vilkår

LOKK samarbejder med politiske beslutningstagere, politiet, kommuner, advokater, medier og er også en aktiv medspiller i internationale netværk og projekter.

LOKKs rådgivere i København og Vejle tilbyder juridisk bistand, rådgivning og mægling i æresrelaterede konflikter. LOKK tilbyder rådgivning til fagfolk, der i deres professionelle arbejde møder kvinder, som er udsat for vold fra deres partner eller tidligere partner.

Krisecentrene indsamler data til en årlig statistik for at dokumentere vold mod kvinder og børn, der tager ophold på krisecentre. LOKK udgiver diverse publikationer, der har til formål at oplyse og vejlede om vold mod kvinder og børn.

